

Naročnina za celo leto
2 K.

Posamezna številka velja
6 vin.

Naročnina se tudi na
pol leta plačuje in se
mora poslati vnaprej.

Cena oznanil je za eno
stran 64 K, $\frac{1}{2}$ strani
32 K, $\frac{1}{4}$ strani 16 K,
 $\frac{1}{8}$ strani 8 K, $\frac{1}{16}$ strani
4 K, $\frac{1}{32}$ strani 2 K, $\frac{1}{64}$
strani 1 K.

Pri večkratnem oznanilu
je cena posebno znižana.

Za oznanila (inserate)
uredništvo in upravni-
štvo ni odgovorno.

Uredništvo in uprav-
ništvo je v Ptuj v
gledališkem posloplju
štev. 3.

Štjercer izhaja vsaki drugi
petek, datiran z dnevom
naslednje nedelje.

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastoj.

Rokopisi se ne vračajo
in se morajo najdalje do
ponedeljka pred izdajo
dotične številke vpsolati.

Štev. 4.

V Ptuj v nedeljo dne 18. februarja 1906.

VII. letnik

Kolike važnosti je novi vo- lilni red za kmeta?

V drž. zboru so se zopet zbrali zastopniki vseh 5 kurij in takrat jih čaka velevažna naloga, namreč rešiti novi volilni red. Razni narodi naše ljube Avstrije hočejo se tu okoristiti z novimi mandati. Odločilna ura se bliža in vlada bo kmalu predložila gotovi načrt o volilni reformi. Hudi boj se bo vzdignil proti temu načrtu in tako veleposesniki kakor Poljaki hočejo volilno reformo na vsak način preprečiti, kajti obojni bodo največ izgubili, ako se volilna reforma uveljavi. Oglejmo si tukaj na malo, koliko bo novi volilni red koristil kmetu koliko mu ž njim pride na bolje, kakor z dosedanjim. Dozdaj so volili kmety po starem volilnem redu v kmeti skupini 129 zastopnikov, v peti kuriji so jih pridobili okoli 20, tako da imajo zdaj v drž. zboru oboli 150 zastopnikov, t. j. dobra tretjina vseh državnoborskih poslancev. Ako se ti zastopniki skupno poprimo za kmety, in sicer brez ozira na narodnost — kmet je kmet, naj je Nemec ali Slovenec — dosegli bi lahko vse! Toda, kaj tisti delajo? Preteplejo se v bedastem narodnem boju za „bindi“, pemiš in dajč“ med seboj so zmiraj razdvojeni. Strogo in zedinjeno brez ozira na narodnost pa postopajo le tedaj, kedaj gre za njihov žep. Zakaj pa neki tako? Eдино zato, ker niso močje iz kmečkega stanu, temveč so kmetom pri volitvah od drugih stanov vsiljeni. Kaj kmetom pomaga, ako si pridobijo 300 ali še več poslancev, če pa se tisti zmiraj le v neumnem narodnem boju norčujejo, to pa seveda na kmečke stroške in na kmečko škodo! Dvomljivo je torej, ali bo novi volilni red kmetom na boljše. Dokler ne preneha pri različnih volitvah dosedanja huckarja od strani nepoklicanih kmečkih parazitov, je vse zastoj! Tu ne pomaga ne stari, ne novi volilni red!

Naše mnenje o novem volilnem redu je to le: Posamezne kurije naj bi ostale, kjer treba, predručile. Vsak stan, kolikor jih je v državi, naj bi volil svojo število poslancev iz svoje sredine. Duhovnikom, uradnikom, učiteljem, trgov-

Deset zapovedi za ženo.

Ljubi Izveličar je samo dva stanova povzdignil v sv. zakrament, namreč duhovski in zakonski stan in s tem je pokazal, da sta ta stanova njemu najljubša, pa tudi najbolj težavna, in zato tudi potrebujeta veliko mlačnosti iz nebes. Ker pa je ravnokar pustni norčavi čas in okoli nas se vse ženi in moži, hočemo mi tukaj mladim nevestam, pa tudi drugim poštenim zakonskim ženam dati nekaj nasvetov.

Zakonska imata biti kakor dve oči, kamor eno pogleda, pogleda nehoté tudi drugo, kadar eno joče, joče tudi drugo in če se eno od veselja zaiskri, žari od radosti tudi drugo. Zlasti naj si zakonska žena dobro v spomin zapíše te le zapovedi:

1. Ljubi svojega moža bolj kakor samo sebe in potem se ti bodo vse dolžnosti zdele lahke. Bodi mu zvesta do hladnega groba!

2. Pred možem ničesar ne skrivaj in ako si morebiti storila kake krivico, potem jo le možu razodeni in bodi uverjena, da te bo mož tem rajše imel, kadar bo videl, da si mu odkritična.

3. Zapomni si, da se za ženo ne spodobi „hlače nositi“, toda samo za dekle tudi ne smeš biti! Oba

cem, obrtnikom, kmetom in delavcem naj bi se v posameznih kurijah odločilo primerno število poslancev, katere bi naj vsaka kurija za se volila. Postavno oestro naj bi bila prepovedana vsaka agitacija in šuntarija iz ene kurije v drugo, kakor se to godi pri sedanjih volitvah v kmeti skupini. Pri kmeti skupini volitvah, bodisi državnih, ali deželnih, občinskih itd. se godijo največje krivice, najnesramnejše se tu postopa. V prvi vrsti tu, žalibog, neopravičeno, nepostavno in sebično postopajo prvaški dohtarji in deželna duhovščina. Kaj, vraga, imajo tisti tukaj opraviti, mar kmety nimajo svojih možgan, mar vsako kaplanče že razume in vé, kje kmeta črevelj žuli! In ako bi tudi znal za kmečke težnje in težave, za kmečka bremena, ali mu jih mar hoče tak „gospod“ odvzeti ter mu olajšati njegov neznojni položaj? Ali ima res vsak tak duhovnik-politikar in prvaški dohtar srce za kmety? Pokazal je to že kedaj prvaški dohtar in duhovski stan, da s kmetom v istini prisrčno čuti ter mu želi pomagati? Ne, nikdar ne! Duhovnik in prvaški dohtar želita imeti kmetiča pod svojim jerobstvom, želita ga v vsem nadzorovati, zato se mu vsiljujeta pri vsaki volitvi, kakor bi bil kmet kak nerazsoden in neveden otrok, in to je za kmety sramotilno, tega kmet ne bo več pripuščal. Ali tu porablja klerikalizem in prvaštvo vsa, tudi nedovoljena in nepoštena sredstva, da si le ohrani gospodstvo nad ubogim kmetičem. Prižnica, spovednica, šola, Najsvetejše, laži, podkupovanje, obetanje nebes, strahenje s pekлом, pritiskanje klerikalnih posojilnic, narodni shodi, vse je na delu tudi pri najneznatnejši občinski volitvi! Gg. prvaški dohtarji, župniki, najmlajši kaplančki brez vsake življenjske izkušnje, brez politične sposobnosti in zrelosti, imajo tu po navadi prvo besedo, nikdar jim ni pot predolga ali preslaba, nobena bajta jim ni preumazana, cele noči včas loviyo zase volilce. Najpoštenejše močje se tu na postenju nesramno blatijo, največji goljufi, prešestniki in nečistniki so pa v časi tem gospodom najzvestejši pajdaši, saj je n. pr. znano, da je pred malo

imata enake dolžnosti in enake pravice. Požrtvovalno, prizanesljivo, veselo in tolažljivo vselej spremljaj svojega moža na potu njegovega življenja, bodisi že v veselju, bodisi v žalosti.

4. Kaži, da se zanimaš za njegova opravila, poprašaj ga sem ter tje, kako je pri delu, ali tudi njegovega kratkočasia mu ne krati. Če na pr. prime nekterokrat za fajfo ali glažek, nikar mu za to ne zameri, kakor se to včas zgodi. Privošči mu nekterokrat veselje in boš videla, kako se mu s tem prikupis.

5. Za svojega moža moraš imeti vselej dovolj časa, nikdar mu ne odreči, če te prosi kake usluge.

6. Nikdar ne ajfraj! (Ne bodi ljubosumna) Nikdar ne poslušaj hudih jezikov in ne veruj, če ti kaka klepetulja prinaša pošte o tvojem možu.

7. Nikomu ne pripoveduj o vajnih domačih zadevah. Ljudje so hinavski, pomagali ti ne bodo, nasprotno, za hrbotom se ti bodo še smejali. Malo potpi in ako sta se morebiti kaj malo sporekla, potem ne da bi se dolgo kujala. Prismehljaj se k svojemu ljubemu možku in takoj bo zopet vse dobro, verjami meni. Solnce naj nikdar ne zahaja nad vajino jezo.

8. Ne bodi jezična — to je strahovita napaka žen. Vse so mične, lepe, lušne, brhke, vesele, toda —

leti sedanjí drameljski župnik upil: Tistega Z... morate voliti, to je naš mož, in tisti „župnik v mozi“ je imel sestro svoje žene, torej svoj o svakinjo že dva nezakonska otroka! In drugi tak mož drameljskega župnika, ki ga je tudi na vse kriplice hotel imeti v obč. odboru, je pri zgradbi farovških hlevov opeharil farane za par tisočakov! Vse to župnik vé, ali ker sta ista podrepnika, župniku vdana in storita vse, kar župnik in kuharica želita, potem sta takoj lahko „izgledna katoliška moža!“ In po drugih krajih niso razmere poštenje in boljše, pišemo to iz lastnih izkušenj! In tako se dogaja, da se izvrši veliko volitev ne po prosti volji volilcev, temveč po receptu prvaškega dohtarja, župnika in kaplana. Ali s prvaškim dohtarjem in s farjem ne dosežete nikdar sreče in uspeha v politiki. Toda, vrnilo se zopet k novemu volilnemu redu! Razloček med starim dosedajnim in novim volilnim redom za kmety bo le ta, da kmety ne bodo več ustmeno volili, temveč bodo volilne listike, večinoma od tistih farizejskih hinavcev izpolnjene, oddali volilni komisiji. Drugače bi bilo seveda, ako bi se vsaka volilna agitacija, kakor smo že omenili, postavno oestro prepovedala in kaznovala.

Videli smo, kako postopajo združeni delavci za izboljšanje svojega položaja in svojega obstanka, to je najjasneje pokazal 28. november lanskega leta. Tisoče in tisoče delavcev se je združilo brez ozira na narodnost, brez ozira na vero, ter zedinjeni so terjali novi volilni red, in zedinjeni, brez ozira na narodnost, bodo tudi volili ter tudi vse dosegli. Tu ne vpraša drug drugega, si-li ti Nemec ali Slovenec! Delavec sem in to zadostuje, ali si Nemec ali Slovenec, Oger ali Italijan, ali celo nemškutar — v celi državi so vsi delavci združeni, in odtod izhaja tudi njih velikanski vpliv na javne razmere, njih mnenje in njih zahteve morajo tudi ministri — hočeš, nočeš — upoštevati. Da, v slogi je moč! Edini so tudi drugi stanovi, kedaj se gre za njih lastno korist in mi jim tega ne zavidamo, mi bi si le na njih imeli vzeti izgled. Zedinjeni so uradniki, učitelji, duhovniki, dohtarji, zedinjen je vsak stan za se in svoj žep, zedinjeni pa so vsi skupaj in sicer trdno, kedaj se gre,

jeziček se nekaterim po nepotrebnem giblje. Oprostite mi mnogo odkritosrčnost. „Jezik je sicer majhen ud, a je že veliko hudega napravil“, pravi sv. apostol Jakob. In v sv. pismu St. Zaveze beremo: „Bolje je z linteronom v puščavi stanovati kakor s kako prepirljivo ženo biti pod eno streho“. Potpi malo, ne misli, da imaš vselej ti prav, molči, če se morda mož kje zamudi in pride nekoliko siten domu in videla boš, da ti bo mož hvaležen in lep mir bo ostal med vama.

9. Oblači se skrbno in snažno po svojem stanu, če tudi priprosto. Vsaka žena ne more imeti drage in lepe obleke, ali čisto in snažno oblečena lahko hodi vsaka. Skrbi, da bo tudi po hiši vse v redu in čedno. Ako mož vidi po hiši le nesnago, rajši gre od doma proč — v krčmo!

10. Pred vsem pa bodi bogaboječa, toda zavoljo Boga, ne zavoljo ljudi. Z Bogom vsako delo začni in z Bogom končaj, srečno boš živela po vseh potih svojega življenja.

Ako se boš, ljuba gospodinja, po tem ravnala, po tem bo tvoje zakonsko življenje paradiz, po rožicah bota hodila in tudi v britkih urah življenje bosta našla vsele medsebojno tolažbo. Če dva nista žalost, to je polovična žalost, če dva uživata veselje, je dvojno veselje.